

Συνάντηση Management και Ποιμαντικής Επιστήμης (Αθανάσιος Κολιοφούτης, Δρ. Θεολογίας - Εκπαιδευτικός)

/ Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες

(Προηγούμενη δημοσίευση: <http://www.pemptousia.gr/?p=176035>)

Υπήρξαν και πολλοί άλλοι αναλυτές στο διάβα του χρόνου, οι οποίοι, από τότε μέχρι σήμερα, διατύπωσαν αξιόλογες θεωρίες στα πλαίσια του επιστημονικού μάνατζμεντ. Μολονότι οι περισσότεροι από όλους όσους επιδόθηκαν στη μελέτη του επιστημονικού μάνατζμεντ συσχέτισαν την έννοια του μάνατζμεντ με την έννοια του επιχειρηματικού μάνατζμεντ, καθίσταται τελικά σαφές ότι η έννοια του μάνατζμεντ είναι ευρεία. Περιλαμβάνει « την πρόβλεψη και τον σχεδιασμό, την οργάνωση της διοίκησης, τον συντονισμό και τον έλεγχο[1] », προκειμένου να επιτευχθούν με τη χρήση ανθρώπων και πόρων οι στόχοι που θέτει κάθε ανθρώπινη συλλογικότητα. Από την παραπάνω ανάλυση κατέστη, φρονούμε, κατανοητό ότι ο μάνατζερ μιας επιχείρησης καλείται να αναδειχθεί στον κατεξοχήν οργανωτικό φορέα επίτευξης του προορισμού,

της αποστολής και των στόχων της.

Από την άλλη πλευρά, ο ποιμένας καλείται αναλόγως να αναδειχθεί σε διοικητικό φορέα της επίτευξης του προορισμού, της αποστολής και των στόχων της Εκκλησίας. Ο άγιος Ιγνάτιος Θεοφόρος στην προς Πολύκαρπο επιστολή τονίζει πως ο επίσκοπος αποτελεί το κέντρο της ενότητας της Εκκλησίας, την οποία καλείται να βαστάζει με τις αδιάλειπτες προσευχές του^[2]. Σε άλλο σημείο της ίδιας επιστολής ο άγιος Ιγνάτιος αποκαλεί τον επίσκοπο Πολύκαρπο θεομακάριστο^[3]. Όπως ο μάνατζερ μιας επιχείρησης καλείται να καθοδηγήσει, να συμβουλέψει, να ενθαρρύνει, να προβλέψει, να σχεδιάσει, να οργανώσει, να εμπνεύσει και να εμψυχώσει, κατά τον ίδιο τρόπο οφείλει και ο ποιμένας να κυβερνήσει το καράβι της Εκκλησίας. Είναι ο κυβερνήτης της επισκοπής ή της ενορίας του^[4]. Η προαγωγή του καταρτισμού των πιστών στο Ευχαριστιακό δείπνο της Εκκλησίας και η επίτευξη της ενότητας της πίστης, της επίγνωσης του υιού του Θεού και της λύτρωσής τους αναδεικνύει τις βασικές συντεταγμένες του ποιμαντικού έργου^[5]. Όπως ο Χριστός κατήλθε στο κόσμο για να μας σώσει, έτσι και ο ποιμένας κατέρχεται στο κόσμο για να οδηγήσει ως καλός ποιμήν το απολωλώς, αφού το βρει, στα μυστήρια της Εκκλησίας, που εμπεριέχουν την άκτιστη θεία χάρη.

Μελετώντας όλες τις γραπτές πηγές της Ιεράς Παραδόσεως, από την Π.Δ. έως την Καινή Διαθήκη και τα κείμενα της μεταποστολικής εποχής, εύκολα συνάγουμε τις περιγραμματικές αρχές των καθηκόντων με τα οποία επιφορτίζονται οι ποιμένες της Εκκλησίας, κατά την στιγμή της χειροτονίας τους από τον ίδιο τον αρχιποίμενα Χριστό. Συνάγεται ότι αυτοί έχουν ως καθήκον να διδάξουν, να κατηχήσουν, να νουθετήσουν, να σχεδιάσουν, να προστατεύσουν, να παρακαλέσουν, να παρηγορήσουν, να αξιολογήσουν και να συμπορευτούν

αγαπητικά με τα πνευματικά τους παιδιά στο δρόμο της τελείωσης και σωτηρίας. Η πρόσληψη και διακονία του κόσμου με στόχο την ανακεφαλαίωση και την εν Χριστώ μεταμόρφωσή του περιγράφουν το εύρος αυτού του προορισμού του ποιμένα.

Η διαπίστωση της εν πολλοίς σύγκλισης των λειτουργικών ρόλων μάνατζερ και ποιμένα εύλογα προκαλεί το ερευνητικό ενδιαφέρον ενός ποιμαντικού επιστήμονα, ο οποίος με την επιστημονική του έρευνα αποσκοπεί να συνδράμει αποφασιστικά στην αξιοποίηση της διοικητικής τεχνογνωσίας, από όποιον χώρο και αν αυτή προέρχεται, στον χώρο της ποιμαντικής θεολογίας. Η μεταφορά αυτής της διοικητικής τεχνογνωσίας στον χώρο της εφαρμοσμένης ποιμαντικής, κατά τρόπο που δεν ακυρώνει, αλλά εναρμονίζεται πλήρως με τις ιδιαιτερότητες άσκησης των καθηκόντων του ποιμένα, αναδεικνύει την συμβολή των βοηθητικών της ποιμαντικής επιστημών στην επιστημονική μελέτη των αρχών και μεθόδων του έργου των ποιμένων της Εκκλησίας.

Αν μάλιστα, η ποιμαντική επιστήμη δέχτηκε και δέχεται και σήμερα επιδράσεις από άλλες ανθρωπιστικές επιστήμες, όπως η ψυχολογία ή η κοινωνιολογία, με αποτέλεσμα να δημιουργηθούν νέοι κλάδοι της Ποιμαντικής, όπως η ποιμαντική ψυχολογία, ή η ποιμαντική ιατρική, τότε προφανώς δε θα ήταν παράτολμο να υποστηριχθεί πως ανάλογες επιδράσεις θα μπορούσαν να καταστούν επωφελείς για την ποιμαντική θεολογία και από τον χώρο της διοίκησης επιχειρήσεων^[6]. Μ' αυτόν τον τρόπο θα αποδειχθεί κατηγορηματικά για μια ακόμα φορά πως συν τοις άλλοις, η ποιμαίνουσα Εκκλησία δεν περιχαρακώνεται αμυντικά εντός ενός απρόσβλητου συστήματος γνωσιολογικής αυτάρκειας, που αδιαφορεί επιδεικτικά για κάθε επίτευγμα του ανθρώπινου πολιτισμού, αλλά προσεγγίζει με σεβασμό κάθε καρπό του ανθρώπινου πνεύματος, που μπορεί να αξιοποιηθεί κριτικά στο έργο της αποτελεσματικής ποιμαντικής διακονίας των λογικών προβάτων του Κυρίου.

(Συνεχίζεται)

[1] Moss, A. D. 2013. Management theory. In Heath, R. (Ed.), *Encyclopedia of public relations*. California : Sage Publications Inc. : σ. 527. Βλ. σχ. Adetule, J. P. 2011. *The handbook on management theories*. Bloomington : Author House, σ. 3.

[2] « Παρακαλῶ σε ἐν χάριτι ἥ ἐνδέδυσαι, προσθεῖναι τῷ· δρόμῳ σου καὶ πάντας παρακαλεῖν, ἵνα σώζωνται. ἔκδίκει σου τὸν τόπον ἐν πάσῃ ἐπιμελείᾳ σαρκικῇ τε καὶ πνευματικῇ· τῆς ἐνώσεως φρόντιζε, ἥς οὐδὲν ἄμεινον. πάντας βάσταζε, ὡς καὶ σὲ ὁ κύριος· πάντων ἀνέχου ἐν ἀγάπῃ, ὕσπερ καὶ ποιεῖς. Ζ προσευχαῖς σχόλαζε ἀδιαλείπτοις· αἵτοῦ σύνεσιν πλείονα ἥς ἔχεις· γρηγόρει ἀκοίμητον πνεῦμα

κεκτημένος. τοῖς κατ' ἄνδρα κατὰ ὁμοήθειαν θεοῦ λάλει· πάντων τὰς νόσους βάσταζε ὡς τέλειος ἀθλητής. ὅπου πλείων κόπος, πολὺ κέρδος » : PG 5, 720AB.

[3] « πρέπει, Πολύκαρπε θεομακαριστότατε, συμβούλιον ἀγαγεῖν θεοπρεπέστατον καὶ χειροτονῆσαι τινα, δν ἀγαπητὸν λίαν ἔχετε καὶ ἄοκνον, δς δυνήσεται θεοδρόμος καλεῖσθαι· τοῦτον καταξιῶσαι, ἵνα πορευθεὶς εἰς Συρίαν δοξάσῃ ὑμῶν τὴν ἄοκνον ἀγάπην εἰς δόξαν θεοῦ·»: Όπ. παρ. 725AB.

[4] π. Γκίκας, Α. 1997. *Μαθήματα ποιμαντικής*. Θεσσαλονίκη : Δεδούσης, σ. 90.

[5] π. Σταυρόπουλος, Χ. 2006. *Η θεία ευχαριστία κέντρο της ποιμαντικής διακονίας*. Αθήνα : Άθως, 2006, σ. 74.

[6] Γκίκας Α. Όπ.παρ. σ. 22.